

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

S E S I Z A R E

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. b) din Constituție

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	586	
"26"	03	2019

I. Autorii sesizării

Grigore Novac

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Columna 148/1

II. Obiectul sesizării

Prin prezenta sesizare și în temeiul art.25 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, solicităm înaltei Curți de Jurisdicție Constituțională interpretarea articolului 69 alin.(2) și art. 70 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova.

III. Justificarea solicitării privind interpretarea constituției

Constituția Republicii Moldova stabilește:

Articolul 69

Mandatul deputaților

(1) Deputații intră în exercițiul mandatului sub condiția validării.

(2) Calitatea de deputat încetează la data întrunirii legale a Parlamentului nou ales, în caz de demisie, de ridicare a mandatului, de incompatibilitate sau de deces.

Articolul 70

Incompatibilități și imunități

(1) Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.

(2) Alte incompatibilități se stabilesc prin lege organică.

Tot în această ordine de idei, Legea despre statutul deputatului în Parlament, nr. 39 din 07.04.1994, stabilește:

Art.3. – Mandatul de deputat este incompatibil cu:

a) funcția de Președinte al Republicii Moldova;

b) funcția de membru al Guvernului;

c) funcția de Avocat al Poporului, de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului;

c¹) funcția de ales local;

d) exercitarea oricărei alte funcții remunerate, inclusiv a funcției acordate de un stat străin sau organizație internațională, cu excepția activității didactice și științifice desfășurate în afara programului stabilit de Regulamentul Parlamentului.

Art.5. – (1) Deputatul care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art.3 va demisiona, în termen de 30 de zile de la data validării mandatului, din funcția incompatibilă cu mandatul de deputat. La fel se va proceda și în cazul apariției situației de incompatibilitate în condițiile art.4.

(2) Dacă deputatul care se află în unul dintre cazurile de incompatibilitate nu a respectat condițiile menționate la alin.(1), mandatul lui încetează de drept la expirarea termenului prevăzut la alin.(1).

Astfel, stabilim că, art. 5 al Legii 39/1994 operează cu noțiunea de *a demisiona*.

Art. 28 din Legea despre statutul deputatului în Parlament, stabilește însă:

*Art.28. - (1) În perioada de exercitare a mandatului de deputat, contractul de muncă se suspendă.
(2) După expirarea mandatului, deputatului i se garantează locul de muncă (serviciu) anterior, iar în lipsa acestuia (în caz de lichidare a unității, de reorganizare a ei, de reducere a statutului de personal etc.) i se acordă un loc de muncă (serviciu) echivalent la aceeași unitate sau la alta, cu consimțământul lui.
(3) Durata de exercitare a mandatului de deputat se include în vechimea totală și neîntreruptă în muncă (serviciu), în vechimea în muncă la specialitatea precedentă.
(4) Cu persoana care urmează să suplinească funcția anterioară a deputatului se încheie un contract de muncă pe o durată determinată, care se realizează la revenirea acestuia. Astfel se va proceda și în cazul când funcția anterioară a deputatului este ocupată prin alegere sau concurs.*

Tot în această ordine de idei, Codul muncii, nr. 154 din 28.03.2003, prevede:

Articolul 78. Suspendarea contractului individual de muncă la inițiativa uneia dintre părți

(1) Contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în caz de:

...

d) ocupare a unei funcții electivă în autoritățile publice, în organele sindicale sau în cele patronale;

Prin urmare, sesizăm situația în care, pe de o parte, deputatul ales în Parlamentul Republicii Moldova, în situație de incompatibilitate, urmează să ia act de incompatibilitatea mandatului cu funcția deținută, iar, pe de altă parte, Legea despre statutul deputatului în Parlament conține prevederi contradictorii, în ceea ce privește acțiunile care urmează să le întreprindă de deputatul ales a cărui mandat a fost validat, or, art. 5 al Legii 39/1994 prevede opțiunea doar de a demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul de deputat, iar art. 28 al Legii 39/1994 și art. 78 din Codul muncii prevăd posibilitatea de a suspenda contractul individual de muncă în legătură cu funcția incompatibilă cu mandatul de deputat.

Problematică se evidențiază și prin faptul că noțiunile *a demisiona* și *a suspenda*, sunt noțiuni diferite cât prin diferențierea oferită de dicționare, atât și prin prisma Cosului muncii, care prevede expres:

Articolul 75. Noțiuni generale

(1) Suspendarea contractului individual de muncă poate interveni în circumstanțe ce nu depind de voința părților, prin acordul părților sau la inițiativa uneia dintre părți.

(2) Suspendarea contractului individual de muncă presupune suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor salariale (salariu, sporuri, alte plăți) de către angajator.

(3) Pe toată durata suspendării contractului individual de muncă, drepturile și obligațiile părților, în afară de cele prevăzute la alin.(2), continuă să existe dacă prin actele normative în vigoare, prin convențiile colective, prin contractul colectiv și prin cel individual de muncă nu se prevede altfel.

Articolul 85. Demisia

(1) Salariatul are dreptul la demisie - desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(41), din proprie inițiativă, anunțând despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea.

Mai mult, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 21 din 24 iunie 2015, dosarul 1b/2015, cu referire la interpretarea prevederilor articolelor 69 alin. (1) și 70 alin. (1) și (2) din Constituție prin prisma art. 5 al Legii despre statutul deputatului în Parlament a stabilit:

73. Curtea menționează că efectul incompatibilității constituie încetarea mandatului de deputat, fie de drept, prin apariția cauzei de incompatibilitate, fie prin demisia parlamentarului, în cazul în care renunță la mandat

78. Curtea reține că persoana care a fost aleasă în funcția de deputat și se află în situația de incompatibilitate, până la expirarea termenului prevăzut de lege pentru încetarea situației de incompatibilitate, va opta între mandatul de deputat și funcția care generează incompatibilitatea, demisionând din una dintre funcții.

Astfel, remarcăm că, prin Hotărârea nr. 21 din 2015, Curtea la fel a operat cu noțiunea de demisie.

Remarcăm totuși că, Hotărârea nr. 21 din 2015, a examinat problema incompatibilităților funcției de deputat cu alte funcții publice.

IV. Cerințele autorilor sesizării

Analizând în ansamblu situația creată, prin prisma normelor citate, în scopul determinării unei soluții corecte și constituțional legale, în scopul evitării pe viitor a unor asemenea situații, din punct de vedere al normelor constituționale și în temeiul art.135 alin.(1) lit b) din Constituție, art.4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm Curții Constituționale să interpreteze prevederile art. 69 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova:

- În sensul art. 69 alin.(2) și art. 70 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, deputatul al cărui mandat a fost validat, este el în drept să-și păstreze funcția anterioară, alta decât funcția publică sau funcția stabilită expres ca incompatibilă (art. 70 alin.2), cu suspendarea contractului individual de muncă pe perioada exercitării mandatului de deputat?
- Reieșind din faptul că data limită privind întreprinderea acțiunilor pertinente din partea deputaților noi aleși expiră la data de 8 aprilie a.c. (prin prisma art. 5 alin. (1) Legea 39/1994), solicităm a examina prezenta sesizare în regim de urgență;

V. Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

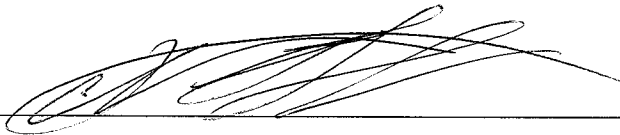
Anterior, Curtea Constituțională a interpretat prevederile art. 69 a Constituției Republicii Moldova (Hotărârea nr. 21 din 24 iunie 2015, dosarul 1b/2015), dar, este de evidențiat, că interpretarea respectivă s-a efectuat prin prisma compatibilității funcției de deputat cu alte funcții publice. Astfel, solicitările formulate în prezenta sesizare sunt actuale și nu se bucură de o interpretare anterioară a Curții.

VI. Declarația și semnătura

Declarăm pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Cu respect,

Grigore Novac

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned above a horizontal line.

26 martie 2019

mun. Chișinău